

Naam project	ACB21001 – Verplichte rapportering over fraude in de controleverklaring ACB21007 – Verplichte rapportering over continuïteit in de controleverklaring
Status	Definitief
Datum	18 maart 2021

Project team

Projectsponsor : Anton Dieleman
 Projectleider : Henk Strating
 Teamleden : n.t.b.

Aanleiding

De NBA heeft op 23 september 2020 de Vaste commissie voor Financiën in de Tweede Kamer geïnformeerd over het voornemen om verplicht te rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring.

Fraude en continuïteit: accountants maken inspanningen meer zichtbaar

Vanwege de zwaarwegende maatschappelijke belangen wil de NBA, in samenspraak met de kwartiermakers, de komende tijd het accent leggen op fraude en (dis)continuïteit.

Concreet betekent dit dat de beroepsorganisatie haar beleid op deze gebieden concreet en meer zichtbaar tot uitdrukking wil brengen:

Ten aanzien van fraude houdt dit in dat we de accountants op korte termijn gaan verplichten om in hun controleverklaring te allen tijde aan te geven welke werkzaamheden er zijn verricht in het kader van frauderisico's en de eventuele bevindingen. Tevens gaan we afspraken maken met bedrijven, investeerders en beleggers met als doel een effectievere samenwerking op het terrein van frauderisicobeheersing. Voorts zetten we een expertpanel op dat casuïstiek gaat verzamelen, het gebruik van geavanceerde detectietools bevordert en kennis hierover beschikbaar stelt.

Ten aanzien van continuïteit treffen we vergelijkbare maatregelen. Ook hier gaan we de accountants op korte termijn verplichten om in de controleverklaring te allen tijde een beschrijving te geven van de werkzaamheden die er zijn verricht in het kader van continuïteit voor de twaalf maanden na vaststelling van de jaarrekening. En ook hier stellen we een werkgroep in die de gereedschapskist van de accountant ten aanzien van continuïteit verder gaat aanvullen³. Een actueel voorbeeld is in dit verband de instructie die de NBA aan haar leden heeft gegeven om de impact van COVID-19 te toetsen in de jaarrekeningen.

Doelstelling

Het nagaan welke aanpassingen in de controlestandaarden nodig zijn alsmede het aanpassen van de NBA voorbeeldteksten.

Impactanalyse

Huidige situatie

Op dit moment wordt slechts beperkt gerapporteerd over fraude en continuïteit in de controleverklaring.

De aandacht voor fraude richt zich primair tot de onmogelijkheid om alle (materiële) fraudes tijdens de controle te kunnen ontdekken.

De aandacht voor continuïteit is beperkt tot de situatie van een onzekerheid van materieel belang / gerede twijfel, alsmede tot een generieke beschrijving van de verantwoordelijkheden van zowel het bestuur als de accountant.

Toekomstige situatie

Na verplichtstelling zal in alle situaties informatie worden verstrekt over fraude en continuïteit in de controleverklaring.

Inpassing in de huidige regelgeving

De huidige regelgeving biedt in beginsel voldoende aanknopingspunten om te rapporteren over fraude en continuïteit.

Met betrekking tot fraude is dit voor OOB's specifiek geregeld in artikel 10 EU Verordening:

De controleverklaring wordt opgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 28 van Richtlijn 2006/43/EG en bevat voorts **ten minste** het volgende een toelichting bij de mate waarin de wettelijke controle geacht wordt onregelmatigheden, met inbegrip van fraude, te kunnen opsporen

Met betrekking tot continuïteit bepaalt artikel 393 Boek 2 BW ten aanzien van alle onder Titel 9 vallende rechtspersonen:

De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. ... De accountantsverklaring omvat ten minste: een verklaring betreffende materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die gereede twijfel kunnen doen rijzen of de rechtspersoon zijn werkzaamheden voort kan zetten

De vraag is echter of hiermee de gewenste rapporteringen afgedwongen kunnen worden. Daarom moet worden onderzocht of aanpassingen in de controlestandaarden nodig zijn.

Organisatorische knelpunten

Het ACB werkt in dit project nauw samen met de projectgroepen Fraude en Continuïteit die door de Stuurgroep Publiek Belang zijn ingesteld. Beide projectgroepen hebben in hun plannen voor 2021 een pilot opgenomen gevolgd door invoering in 2022. De projectleider houdt nauw contact met de voortgang van beide projectgroepen.

Inhoudelijke knelpunten

Omdat fraude en continuïteit topprioriteiten zijn van de Stuurgroep Publiek Belang (waarin voornamelijk de grote kantoren zijn vertegenwoordigd) is van belang om draagvlak te creëren bij de middelgrote en kleine kantoren.

Punt van aandacht is het beginsel vertrouwelijkheid / geheimhouding bij het tot uitdrukking brengen van (eventuele) bevindingen omtrent de verrichte werkzaamheden inzake fraude en continuïteit.

Stakeholders

- Stuurgroep Publiek Belang, inclusief de door de Stuurgroep ingestelde projectgroepen Fraude en Continuïteit
- Openbare accountants
- AFM

Projectplanning

Goedkeuring Projectplan door ACB	: maart 2021
Projectplan ter info naar Bestuur	: maart - april 2021
	<u>>> opsplitsing in 2 deelprojecten</u>
Goedkeuring voorbeeldteksten SCA	: september/oktober 2021
Goedkeuring wijzigingsvoorstellen in controlestandaarden en voorbeeldteksten ACB	: oktober/november 2021
Implementatiedatum	: voor OOB's: boekjaren beginnend op of na 15 december 2021; voor niet-OOB's een jaar later

Overige opmerkingen

-